

نومرو: ۱-۹۰

اداره خانه

ایستانبول . جفال اوغلنده

داثره اجتهدده

“ Idjtihad ” Constantinople

دوردنجی سنه

اشعار

حریت فکریه یه خادم

پنجشنبه کونلری حیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مراخص : الہامی صفا

۲۳ کانون ثانی ۱۳۲۹

آبونه

سندک آلتی آیلق

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ باره

ساموئل سمایلس ، « عون نفس » محری

شخصی و ملی عون نفس

« اگر هر کس کندی تجدد و تکامل نه با قسه ایدی، برملتی
 یکیدن احیا نه قدر قولای اولوردی ... »
 « ملت، هر کس دن، کندی وظیفه سنک ایقای تامنی بکلر. » [۱]
 لورد نه لسن
 « هر کس کندیسی ایچون بر قوت در .. » — آمریقایلر
 « خارقه لر مشکلات دن طو غار . » — انگلیزلر
 « حیات نه بر ذوق ، نه بر آلدن فقط ناموس مزایله سوق
 ایدوب بیترمه من ایجاب ایدن آغیر بر مغله وظیفه آمیز در . »
 ده توق ویل
 « فنا قانونلر ظلملرک ، استبدادلرک اک فناسی در . »
 بورق
 « بر حکومتک دکری . ایچندن جیقیدنی یعنی مصدري
 اولان قومی تشکیل ایدن فردلرک محصله سجایا و اوصافنک
 دکرنن عبارتدر . »
 « اصولاره ، شکلدر ، مسلکله پک چوق وضع اعتماد
 ایدرکن ، انسانلری پک آز نظر تدقیقه آلیبورز »
 لورد بیقونسفیله
 « بر کره هر شیئک فوقنده طوغری، صمیمی اولور ایشهک،
 کیجه نك کوندوزی تعقیبی کبی ، آرتق هیج بر کیسهیه
 ساخته کارلق ایده منسک » — شکسپیر
 « هر هانکی بر کنجه نصیحت ویرمک ایسترسهم اوکا
 شونی سوبلرم : دوستلرک اک ای لرینک مجلسنه دوام ایت .
 حیات و کتابلرک توصیه ایتدیکی اک صاغلام جمعیت بودر .
 [۱] انگلیز زرهلی لرینک بیوک طوب (تارت) لرینک
 جناح دوزخ پناهته قبارته حروف مذهبه ایله یازیلی در. — ناقل

اوغرامش کبی اوردک واری برمشی و حرکته اوغرامشدر؛
 درت ساعتک وظیفه سنی اکمال ایتهدن قلمدن قورتولمق
 ایچون جبر نفس ایدر ، انضباط خصیه علاماتی بلیرمکه
 باشلار . آدم عصیلله شیر ، متدایاً بورون چکر ؛ اوموز
 صاللار، صندالیه سی اوزرنده زیپلار. قلمدن قورتولدی
 او حال عصی ایله دفع غم ایچون صندوق برونه، سرکه جیه
 قوشاره، پاره سی یوق ایسه اوده کی بیچاره اسیرینه و یادونکی
 سوکیلی، بارینکی دشمن حانه چاتار، برعائله کورولتیسیدر
 قوپار ! وقس علیه البوقی.

دورقنور نمو

نات روحانی افعال تصویرلری ایدر

عون نفس

Self - Help

بو ترجمه وضیی ، انکلهده عون نفسیله تأمین معاش
 وادامه تحصیل ایدوب ملته غیر طفیل ، مفید ، مستحصل
 رجزو فرد اولایه چالیشان قرده شم عدنان رضایه
 اتحاف ایدیورم .

مقصد ترجمه حقنده براییکی سوز

روش احوال یشماغه قرارمزی ایما ایدیور کبی . بتون
 ترقیه و انقلاب اجتماعی روحیه عزم ایتش ملتدرده اولدیغی کبی
 غربک شرقی اللره تداول ایتش ایجاب ایدن اجتماعی و روحی
 آثار مخلصه سی پی در پی لسانمه نقل اولونملی در .. بو آثارک
 مطالعه لرله بنیه عقلیه منزی ، روح عرفی منزی ، طرز ادراک
 و تفکر منزی اصلاح ایدره بزی تهلیکه سور وکلین ، احکام
 و شرائط عصر ایله غیر قابل اتلاف بعض ادراکات عنعنویه
 وارثیه منزدن قفاله منزی تطهیریه باقیلیز .. مهیج
 حسیات بهیمیه ، عربان رومان صحیفه لری یرینه ، ده
 اکال تحصیل لسان ایتمه منش شباب ناسوق منزدن بر قاج کنجک
 تشنه مطالعه ، تجسسکار عرفان اولان انظار تبغه شوم ترجم فکرلر
 ومثالر چارپارسه پنجه نه موطلو ! . نه بیوک بر تدوق روحانی ! .
 غایهم ، مع التأسف ، پک لزومسز موضوعلره ابتداله اوغرا دلش
 اظهار قدرت قلمیه دکلی فقط کوجمیتدیکی قدر درست بر ناقل لک
 ایله غربک تمیل و تمیل اولوندوغنده ره بخش ایدن بعض دساتیر
 وافکار علمیه سنی تعمیم در ! . و اکثریت ارواحنی قائماز او یقولره
 صالمنش شرقک بعض ادراکات سخیفه سنی امامه در ! .. شمعی
 مؤلفی دیکله یلم :

بوندن ماعدا ، هر کون دها فضله بروضوحه اکللا-
شیلورکه حکومتک اجرا آتی فعال ومثبت اولمقدن زیاده
محدود ومنفی در : حیانتک ، حریتک ، مالک ، ملکک
هایه سندن عبارت در .

نسبتاً کوچوک، شخصی بر فدا کاراغه مقابل ، قانونلر ،
معقولانه تطبیق اولوندقلرنده ، انسانلرک کرک بدنی ،
کرکسه فکری مساعیلرینک ثمراتندن ذوقیاب اولملرینه
مدار اولورلر . . فقط هیچ بروقتده ، نه قدر شدید
اولورسه اولسونلر ، اصلا تنبی صنعتکار ، مسرفی مدبر ،
سر خوشی ممسک یاپامازلر ...

بویله تجددات ، دها بویوک دساتیر حقوقدن زیاده ،
دها مکمل اعتیادات ایله : آنجق فعالیت شخصییه ،
تصرف ، رد نفسانی کبی سنجایای برکزیده وسائطیله
قوه دن فعله ایصال اولنه ییلورلر ..

عمومیتله ، بالذات بر ملتک حکومتی اوملتی ترکیب
ایدن افرادک بر محصله منعکسه سی اولارق بولونمش در ..
اهالی نك فوقده اولان بر حکومتک اونک سویه سنه
سور وکلنوب سقوط ایتمی غیر قابل اجتناب اولاجنی کبی ،
اونک دوننده بولنان بر حکومتک ده مطلقا یوقارییه
چکیلوب صعود ایده جکی بر امر بدیهی در ..

طبیعتده طبقی صویک کندی سویه سنی بولسی کبی :
(حکمت طبیعییه نك مشترک قابلر ده موازنت مایعات قانونی) .
بر ملتک سنجیه مشترک سی ده ، نتایج موافقه سیله ، قانونلرنده
و حکومتنده مطلق بولنه جق در !..

اصیل بر ملت اصیلانه ، جاهل قویش بر قومده
ناکسانه اداره اولنه جق در .. فی الحقیقه ، بتون تجارب
اثبات ایدیورکه ، بر حکومتک قدرت و قیمتی شکل
مؤسسائندن زیاده ، اهالیسنک اوصاف میزه سی اوزرینه
استناد ایدیور . . چونکه ملت ، افرادک بر محصله سی ،
بر هیئت مجموعه سی در .. حد ذاتنده مدنیت ، جمعیتک
مرکب اولدینی انسانلرک بر تکامل فردی مسئله سندن
باشقه برشی دکلددر .

طوغری تقدیری ، طوغری حیرانلی اوکره ن . . ذوق محض
حیات بودر . . بیوک آدملر دائماً دکرلی بیوک شیلری تقدیر
ایدوب حیران اولورلر . . دار فکریلر سفیلری تقدیر ایده ر ،
ینه سفیلاته تعبد ایدرلر . . » تاکه ری

تجربه واسعه بشریه نك نتایجی کوچوک بر ساحه ده
تجسیم ایدن :

« نفسلرینه معاونت ایدنلرک اه یاردجی سیدر . »
کلام کباری پک اعلا تجربه ایدلمشدر . شیمه عون
نفس ، فردک طبیعی نمانسک اساسی در . برچوقلرینک
حیالرنده کورولدیکی وجهله ، قدرت ملیه نك منبع حقیقی
سنی تشکیل ایدر .

باشقه سندن امداد ایسته مه نك تأثیری ضعفیکار ؛ نفسدن
ایسته مه نك ایسه دائماً تقویتکاردر . .

انسانلر ، یاخود صنوف اجتماعیه ایچین هر نه یاپیش
ایسه ، بر درجه یه قدر ، نفسلری ایچین یاپلق لزوم وسائقی
ایله یاپیش اولملی در . و هر زده که انسانلر رهبره ، و حکومتک
وصیلکنه باشقه سنک آنه عرض افتقار و تبعیت ایتدیرلمش
ایسه اوراده عجز مطلق سنجیه اولمش ، کوک صالوب
روحلرده تمرکز ایتمشدر .

بوکبی اقوام نزدنده اک مکمل مؤسسات قانونیه بیله
شخصه بر عون فعال بخش ایده مدیکی هر کون مشاهده
اولونمقده در .. بناء علیه یاپیله بیله جک برشی وارسه اوده
افرادک انکشاف ذاتی لرینی تأمین ، احوال نفسانیه لرینی
اصلاح ایچین اونلری سربست بر اقمق در ..

فقط نه قدر غریب در که سعادتلرینک ، رفاه حاللرینک
بالذات کندی ایشلرنندن زیاده ، و قانونلرک و مؤسسه لرک اللری
ایله حصول بولا جاغنه دائر هر زمان انسانلرک بر
اعتقادلری واردرا . ایشته بوندن دولای ترقیات بشریه یه
عامل اولارق قانونلر تنظیمنک قیمتی لزومندن فضله تخمین
ایدلمشدر . هر نه قدر موافق وجدان اولارق اجرا ایدلسه ده ،
اوج بوش سنده تکرار بر ایکی شخص ایچین رأی ویره رک هیئت
قوانینک میلیونده برینی تشکیل ایتک ، فردک سنجیه سی ،
حیات معنویسی اوزرینه جزئی بر نفوذ فعالی اولاییلر .

تدنی و تردی ملی فردك عطاالتدن، خودكاملغندن،
لوشدن اولدینی کی؛ ترقیات قومیه ده شخصك صنعتکارلغك،
قدرتك، استقامتلك، معنویت یا كنك حاصله سی در...
امراض عظیمه اجتماعیه دیه ذم ایدوب طور دیغمز
شیرك قسم اعظمی فردك حیات منفسخنك محصول خارجی
سندن باشقه رشی دکلدر. بوقالغره ناری وسائط قانونیه ایله
كسوب استیصال ایده بیلورز. لکن فردك شرائط حیاتیه
سجیه سی اساسندن تجدید اولونمقچه بویارملر شكل
دیكرده تازه برمبذولیتله بردها یکیدن تبت ایدرلر !!!
بونقطه نظر ك طوغری لنی قبول اولوندینی تقدیرده،
اك یوكسك انسانیت و وطنپرورلك، اویله بر دوزییه
قانونلر، مؤسسات تبدیلنده دكل؛ فردك كندی سربست
و مستقل فعالیتله یوكسكوب ترقی ایتسنه وسائق اولمقده در !!!
هرشی بر انسانك نفسندن كندینه حکمران اولمسنه
تابع اولوركن اونك خارجدن هرهانکی برطرز حکومته
معروضیتك نتیجه تأثیری پك اهمیتلی اولاماز !
حدذاتنده نه قدر بویوك برید بختلق اولورسه اولسون،
اك شایان مرحمت اسیر مظلوم بر مستبدك تحت حکمنده
اولان دكل؛ بالذات كندی لوٹ معنوی سنك، خود
بین لکنك، جهلنك منقادی اولاندر ..
بویله قلباً، روحاً اسیر اولان ملتله؛ اویله یالکزر
مؤسساتك، مدیران امورك تبدللریله حربته ایصال
اولونه مازلر !
حریتك، یالکزر طرز حکومتدن عبارت اولدینی
ظن مشئومك معتبر اولمقچه، قاچه مال اولورسه
اولسونلر، بو حکومتلك تبدللری، بر سینه ماتوغراف
صحنه سنك تصویرلرینك دکشمسی قدر بیلله، عملی وثابت
بر نتیجه جزئییه منجر اولیه جق در !! حریتك متین
تمللری، ترقی ملی وآسایش اجتماعی ایچین یکانه کافل
اولان فردك سجیه سی، قاراقه دری اوزرینه قورولمی درلر...
(جون استوارت میل) پك طوغری اولارق بیان
مطالعه ایدر :

«استبداد بیلله سجا یای شخصیه نك قوتی احمایه موفق
اولاماقچه اك فنا تأثیراتی حصوله کثیره مز... هر نه نام تخته
کیزلیرسه کیزلنسون (كرك اللهك، كرك انسانلرك)
سورمك دعوا سنده بولوندینی حکم هر نه اولورسه اولسون،
فردیتك آزالمه سنه متوجه اولان هرشی استبدادر .
ترقیات بشریه اسکی خطالر، خلیار، اکاذیبه لاینقطع
دورنده دائم اولیور. بعضیلری (سه زار) لری دعوت
ایدیور، قوجاقلرینه آتیلیورلر. بعضیلری ملتله
صاریلیورلر. بعضیلری ده پارلامنتو افعاله میال ومقتول
اولویورلر .

بونلر، هرشیك خلق ایچون اولدیغنه، هیچ
برشیك خلق طرفندن اولدیغنه دلالت ایدر. اکر
بومسالك رهبر اتخاذا و لنورسه بر هیئت اجتماعیه نك سربستی
وجدانی خراب ایدر، استبدادك هرهانکی برشکلی ایچون
سرعتله یولی حاضرلار . (سزاریزم) اك فنا شكنده
انسانه طامق در. ساده ثروته طامق کی، ساده قوته
تعبدكده تأثیری پك تدلیلکاردر .

ملتله آشیلانه جق الاسلام، اکصحت شمول برمسلك
سیاسی واجتماعی وارسه اوده : (Self - help عون نفس)ك
کی در. بورها کار مسلك نه قدر ارکن ادراك اولوب
قوه دن فعله کتیریلورسه آرتق (سزاریزم) موجود
اولیه جق در. بناء علیه ملی معارفك وتریه نك غایه سی
افرادده (اولیت فردیه) نی، (تشبث شخصی) نی ایفاظه
متوجه اولمی در. یوقسه مکتبلی (مستحصل) لردن زیاده
(مستهلك) لر اعمالکاهی اولورسه (اکل النفسی قوی)
سرطان اقتصادی واجتماعی واحلاقی سی عضویت اجتماعیه
ملیه نی؛ طوتوشمش برقاوسرعتیه، یر وکیر
(سزاریزم = زوربشره طامخه = قیصر پرستی) ایله
(عون نفس) بویکی مسلك طوغریدن طوغری
بر (الضدین لایجمعین) در .

(ویقتورهوغو) نك قلم ایله سیفه سویلیدیکی بویکیسنه
قابل تطبیق در :

حياتك هر درلو شرائط و صنف اجتماعيه سنك صبور
و ثباتكار عمله لری :

زارع، معدنچی لری، مخترع لری، کاشف لری، فابریقه جیلر،
ماکنه جیلر، صنعتکار لری، شاعر لری، فیلولو فیلر، سیاسيون.
بونلرک هپسی غایه عظمایه طوغری تشریک مساعی ایتدینر.
برنسل، دیکرینک مساعینی اوزرینه کنیدنک کیلری
بنا ایتدی، مساعی سابقه نك محصولاتی دها یوکسک
طبقاته طوغری ایصال ایتدی. مدنیتک مانعلری بواصل
ساعیلرک تعاقب متوالیسی سایه سنده، مرور زمانه
صنعت ده، فن ده، حرفت ده مشهود انتظام حاصل
اولدی ..

نسل حاضر، عرقزک مهارت و صنعتیه ابداع اولنوب
ایشلنمش و بزم ده، کندی نوبتمزده، اکمال ایدوب
— دکل یالکز نقصانسیز، تر و تازه .. بلکه اکمل
اولارق — اخلاقزه دور و تسلیم ایتمه سر لازم کلن عظیم
ولطیف برمالکانه نك وارثی در ..

افراد مزک فعالیت قادرنده معروض اولدینی وجهله،
شیمه عون نفس دائماً انگیز سیجیه سنك برخط مشعری،
برصفت میزه سی اولدی، و برملت اولارق مجالزک مقیاس
حقیقی سی تشکیل ایتدی ..

اهالی مزک فوق رأسنه اعتلا ایده نك احترامات
عمومیه یه حکمران اولمش اشخاص کزیده مزک سلسله
تراجم احوالی ابدیاً تاریخ ملی مزی دولیره جقد در .
فقط ترقیات مزک دها آزانمش، طبقات سفلیه دن یتشمش
یک جوق رجالی دها واردر . هر نه قدر (تاریخ محاربات
عظیمه) یالکز جنراللرک ناملرینی ذکر و تخطر ایتدیرر .
سه ده، بر جوق مظفریاتک، بعض نفرلرک خصوصی
قهرمانلق و اهلیت شخصیه لریله، قزانلیدی چو قجه در .

حرب صفرلنده کی انسانلر هر زمان الیوک چالشقا
نلردن عد اولوندیغندن، حیات ده، عینیه، بر «عسکرک
حربی» در .

ناملری سبجل تراجم احوال مشاهیره مقید رجال

«بریکی اوتنه کنی اولدیره جک در .»

«بز (سزار) لری بکله ییلردنر . چونکه اولنری
تعقیب ایدرکن، اولنره تابع ایکن بختیار، منشرح بر خلق
بولونیورز ! (*)»

پارلامنتولر اجرا آتسک، ملتیرک، ملتیرک قوت
واجرای حکومتلری ده بوکون زمانمزه حکمران
لاسخیفه، بر خرافه عصر در !..

(ایرلاند) نك الک صمیمی وطنپرورلردن (ویلیم
داغان) ک (دوبلن) ک ایلك صنایع مشهری قبانیرکن
سویله دکترینی بوراده تکرار ایدرسک موضوعه یک مناسب
اولور :

«حقیقی سویلك لازمکلورسه، همشهریلریمی،
ملکتمی بکا تخطر ایتدیرمه دن (استقلال، حریت)
گه لرینک تلفظنه اصلا قولاق آصمه دم . آرامزه دیکر
ملککلردن کلنلرک استقلاله مستحق اولدیغیزی
سویله ییلرله : امیدلر می، امللر می نوازشلره غرق
ایدلره متشکراً حواله سمع حرمت ایتدم . بومداخله
خیرخواهانده دن بزم ایچین ظهوری ایجاب ایدن منافع
نظمیه می بن هر کس دن زیاده تقدیر ایدرکن، (استقلالیت
سنایه) مزک بالذات نفسمزه طائیدی حسیله دائماً عمیقاً
متأثر و ممنون اولدم . قوتلر مزک حسن استعمالنده کی
استقامت معتنازلره شمیدیکندن دها پارلاق نه برمنظره یه
نده لطیف بر طالعه اصلا مظهر اولدق ظن ایدرم ..
برخطوه آتدق !.. فقط ثبات الک بیوک عامل موفقیت در .
غیرتمزده دوام ایدرسک یقین بر استقبالده هر هانکی
بر ملتله حریت، بختیاری، رفاه نقاط نظرندن مساوی
بر وضعیت ایریشه جکمزده اعماق وجدانم دن ایمان
کثیر بیورم ..»

ارضک ملتلی بوکونکی موجودیتلرینی، انسال
متوالیه سابقه نك مساعی جسمانیه و فکریه لرینه مدیون درلر،

(*) اوچنچی ناپولئونک : (سزارک حیاتی)

مسعودیہ قدر ترقی و مدنیتہ پک مقتدرانہ اجرای نفوذ
ایتدیکلری حالده ینہ اسملری مذکور اولمایانہ قدر انسان
وارد ر . . اقران وامثالنه ، متانت کفتار ، استقامت
واناموس ، دوام سعی ، اعتدال خصوصلرندہ نمونہ
اولوبده ، بتون تواضعلرینہ رغماً ، حال واستقبالده
مملکتک رفاه وسعادتنہ مدخلدار اولمه مش آدم یوقدر . .
چونکہ اونلرک حیاتی وسجایاسی الک نہایت دیکرلرینہ
خبرلری اولمده دن ، سرایت ایدر ، وابدیاً بو حسن مثال
ازمنہ وانسال مستقبلہ طوعری انتشار ایدر .

هرکونک تجربہ سی کوستریورک آتشی شخصیتلر
دیکرلرینک حیات وفعالیتی اوزرینہ الک متین تاثیراتی
حصولہ کتیروب - حقیقتده - الک مکمل عملی تعلیم
وتربیه یی تشکیل ایدیورلر . . مکتبلرک ، آقاده میالرک ،
مدرسہ لرک ویردکلری تعلیم وتربیه بونلرک یاننده نسبتاً
پک ابتدائی قالیور . . اصل دها نافذ تعلیم وتربیه هرکون
خانہ لر مزده ، شهر لرده ، محاسبہ خانہ لرده ، دارالصناعہ لرده ،
فابریقه لرده : بشرک بوقرنجہ یوواسی کبی ایشلک تجمعکاهلرندہ
موعد ملاقاتلرندہ ویریلن . . ویبازو ایله چلیک صابانلر
اوزرنده اوکره نیلن بالذات تعلیم وتربیه حیات در . . هیئت
اجتماعیہ نک اعضاسنه ویردیکی بوضوک تعلیم وتربیه فعالیت
حسن حرکت ، جهد نفسانی ، تکمل ، مراقبہ نفسانی ،
قیصہ جہ سی ، (شیلہ ر) : « نوع بشرک تعلیم وتربیه سی »
تسمیہ ایتدیکی وامور ووظائف حیاتک اتمامنہ بشری
صالح قیلان ، اونک الک یوکسک خواص وملکاتی تربیه یه
ساعی هر نه وارسه اوندن عبارتدر . (مابعدی وار)

ساموئل سمایلوس — دوقتور اورخان رضا

اجتماعیات و اقتصادیات

پک چوق انسانلرک کونلرجه کورمه دکلری ایشی بر قاچ
ساعت طرفرنده همده دها مکملیت وظرافتله انضایه خادم ماکنه لرک
ایجادی جمعیت بشریه یی اجتماعیات و اقتصادیات جهتلرندن شدتله
متأثر ایله مشدر . ایشته بو تأثیرک زیادہ اون طقوزنجی عصرده
کوزہ چارپیور . چونکہ حیرت افزا ماکنه لر انجق اوعصرده

اییدن ای یه تکمل ایتش ، شمشیکی حال فوق العاده مهم
ثمره لرینی او زمانده کوسترمکه یاشلامشدر . ماکنه لرک ایجاد
اولا کندی ال ایشلریله کچین بر چوقلرینی ایشسر برافندی .
بر چوق خلق ، بر خیلی کوجوک کوجوک ارباب صنعت بوندن
شدتله متأثر اولدی . بر طاقم سرمایه دارلر ایچون مهم بر
منبع ثروت اولان او ماکنه لر دیکر اورتہ حالیلر ایچون بر
سبب فقر تشکیل ایدیور ، بر چوقلری بو حالدن متأثر اولیوردی .
او زمانہ قدر الک فلاسفی طانیلان قواعد اقتصادیه بو احوال
قارشیمشده خزانہ اوغرامش یاپراق کبی تتره مکنده ، بعضلری
طرفندن ده بوفرستدن بالاستفاده یره دوشورولسنه چالیشلمقده
ایدی . بو حالدن الک زیادہ متأثر اولانلردن ، بو حالی جمعیت
بشریه ایچون بر فلاکت عدایلیلرندن بری ده « سن سیمون » در ،
بو ذلک ایکی شیء نظر دقتی جلب ایدیوردی . دینک ضعفی ،
صنعتک ترقیسی . حقیقه دیانت خرسستیانیہ او صیره لرده پک
کوشه مش ، غریب ، غریب وضعیتلر ، آرده ده منافزلر
حصولہ کتیرمشدی . ایشته بو احوال قارشوسننده « سن سیمون »
بر چاره بولیوردی ! چوروین ، تفسخ ایدن دین یرینه بکی ،
جمعیت بشریه ایچون مفید بر دین بولاق . معلومدرک دین اولولری
دینلرینک نشری ایچون الک زیادہ محیطلرینی نظر دقتہ آلیرلر ،
واوکا کوره نشر افکاره باشلارلر . ذاتاً کتب سماویده بو
جهتلری بزه واضحاً کو - ترمکده در . مثلا حضرت موسی نبوتی
اعلان ایتدیکی زمان مصرده - جربازلق پک ایلرله مش ، هرکی
حیرتده برافشدی . ایشته عصای موسی اونلره قارشو فوق العاده
برمعجزه ایدی .

کذلک حضرت عیسانک زمان بعثتنده طبابت و اجتماعیات
ادوار اولیه یه نسبتاً ایلریده بولندی ، او زمانکی انسانلری
اقناع ایده بیله جک بر مؤثر انجق او خصوصلارده حائر صلاحیت
بر معلوماته صاحب بولنسیله مشروط اولدینی ایچون جناب عیسی
اوحقایق جامع بولنمش ، وکتب معتبرده محرر اولدینی وجهله
اولوی دیریتلر مشدر . زمان سعادتده ایسه بلاغت وخطابت بر درجہ
قصویه واصل اولمش ، اصحاب معلقات طرفندن یازیلان اشعار
اوزمانکی عربلری بہت وحیرتہ دوشورمشدی . ایشته حضرت
پیغمبرک معجزہ عظیمہ سی اولان قرآن کریم اونلرک اشعارینی ،
متنلرندہ کی حکیماتی کولکده برافچق بر حال مکملیتده اولورق
کندیسنه ملهم اولدی .

بونلر بویله اولدینی ، وسن سیمونده بو حقایقہ واقف
بولندی ایچون محیطلرک مظهر قبولی اوله بیله جک بر دین آنجق
دین اقتصادی اوله بیله جککنہ حکم ایتدی . وایله بر دینک
اساساتی قورمقه باشلادی .

بوفکر کندیسنه نرہ دن کلیوردی ؟ سن سیمون دیوردیکہ
جمعیت بشریه یی اداره ایتدیکی فرض اولنان قراللری ، باش